

БОГДАНУ ВІТАЛІЙОВИЧУ КОЛОСКУ – 75 РОКІВ

Богдану Віталійовичу Колоску – кандидату архітектури, відомому українському архітектору й урбаністу, красзнавцю, пам'яткознавцю, активісту Українського товариства охорони пам'яток історії та культури, дійсному члену Українського національного комітету ICOMOS, досліднику проблем охорони та використання пам'яток культурної спадщини – виповнилося 75 років.

Громадською роботою випускник Київського інженерно-будівельного інституту Б.В. Колосок почав займатися в м. Луцьк, куди 1963 р. його направили на роботу у Волинську філію ДППРОМІСТ. Спочатку це була лекційна робота на запрошення знайомих, потім за власною ініціативою в школах, проєктних і виробничих колективах. До роботи в УТОПІК він став причетним вже наступного після заснування (21 грудня 1966 р.) цієї добровільної громадської організації – в 1967 р., коли його обрали керівником міської секції пам'яток охорони пам'яток архітектури та членом Правління міського відділення Товариства. За активну діяльність і участь у конкурсі «Пам'ятки минулого – скарби народні» (1968) Президія правління Волинської обласної організації Товариства пам'яток історії та культури і бюро Волинського обласного відділу Спілки журналістів УРСР нагороджують Б.В. Колоска грамотою.

Тоді ж активіст ініціює в Держбуді УРСР отримання для Волинської філії ДППРОМІСТ замовлення на розробку проєкту Луцького історико-архітектурного заповідника. Проєкт був виконаний під його керівництвом і отримав високу оцінку після захисту в Києві. В проєкті були використані матеріали найважливіших архівів СРСР, досвід охорони пам'яток, у т.ч. проєктування заповідників у сусідніх країнах соціалістичного табору, прибалтійських республіках. З досвідом власної наукової роботи в 1970 р. він вступає до аспірантури КиївНДІПА (Київського науково-дослідного інституту теорії та історії архітектури – філії московського Центрального НДІПА), де після закінчення аспірантури його залишають працювати. В щорічних експедиціях (а також відрядженнях Товариства) різними регіонами України він знайомиться з пам'ятками історії та культури і проблемами їх охорони. Пише доповідні записки про результати поїздок в Правління УТОПІК і заступнику голови Ради Міністрів Української РСР П.Т. Троньку. З 1976 р. Б.В. Колосок – член республіканського Правління Товариства, а 7 січня 1982 р. на IV з'їзді УТОПІК обирається заступником голови Правління. Згідно з розподілом роботи керував у Товаристві науковою роботою, Республіканським виробничим експериментальним об'єднанням, Спеціальною науково-реставраційною виробничою майстернею, будівництвом і роботою Музею народної архітектури та побуту

УРСР, виробничим відділом і відділом пам'яток історії та архітектури. В 1983 р. повертається в КиївНДПТА, а в 1992 р. у зв'язку з погіршенням економічного стану України і втратою КиївНДПТА замовлень погоджується на запрошення перейти на роботу в Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПК, де пропрацював до 1 квітня 2015 р. В 2003–2006 роках тимчасово виконував обов'язки заступника директора з наукової роботи КиївНДПТАМ.

У дисертації «Містобудівна спадщина Луцька (розвиток древнього міста і проблема спадковості)» ним обгрунтована важливість природної складової містобудівної спадщини як найбільш стабільного структуро- і формотворчого чинника, а на основі виявлених принципів формування елементів містобудівної системи розроблена концепція охорони містобудівної спадщини і застосована при проектуванні генеральних планів Луцька, Володимира-Волинського, Полтави, Херсона, Бендер, Тирасполя, Ізмаїла, Перемиля, Олики та низки менших населених пунктів, до яких ним проведені передпроектні дослідження з визначення історико-культурного потенціалу їх ландшафту, розпланування і зон охорони пам'яток культурної спадщини.

Йому належить дослідження відмінності термінів «пам'ятка архітектури» та «пам'ятка містобудування». Воно дало підстави для внесення змін до Закону України «Про охорону культурної спадщини» редакції 9 вересня 2010 р., де термін одного з колишніх видів об'єкту культурної спадщини – «архітектура і містобудування» – був замінений двома видами – «архітектура» і «містобудування».

Б.В. Колосок – автор близько 30 проектів забудови і розпланувань поселень на Волині, 10 проектів поселень цілинного Казахстану. Він опублікував 220 присвячених культурній спадщині наукових праць, серед яких 9 книжок.

З 1994 р. – дійсний член Українського національного комітету ICOMOS. Він брав участь у кількох експертних радах, комісіях, секціях при Міністерстві Регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України і Міністерстві культури України, наукових радах інститутів, є членом Спеціалізованої вченої ради з захисту дисертацій К 26.252.01 із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук із спеціальності 07.00.05 – Музеєзнавство. Пам'яткознавство.

За громадську, пам'яткоохоронну та наукову роботу нагороджувався:

– грамотами Міністерства культури УРСР, ЦК ЛКСМУ, Українського товариства охорони пам'яток історії та культури, Української спілки краєзнавців, Волинської обласної організації Національної спілки краєзнавців України, Всеукраїнського фонду відтворення видатних пам'яток історико-архітектурної спадщини імені Олеса Гончара, Волинського обласного відділення Спілки журналістів УРСР, Музею народної архітектури та побуту України,

Державної наукової архітектурно-будівельної бібліотеки ім. В.Г. Заболотного, Державного комітету України з будівництва і архітектури за багаторічну сумлінну плідну працю, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у справу збереження національної культурної спадщини та з нагоди Дня пам'яток історії та культури; Луцького державного історико-культурного заповідника.

– дипломами лауреата обласних премій імені Леоніда Маслова (1999) «за самовіддану пам'яткоохоронну працю в галузі архітектури, сприяння збереженню і пропаганду архітектурного надбання Волині та особистий творчий внесок в національну скарбницю культури» та премії імені Олександра Цинкаловського (2011) за вагомий особистий внесок у дослідження, вивчення та популяризацію історико-культурної спадщини Волині.

– подяками: Київського міського голови за вагомий особистий внесок у справі збереження історичної та архітектурної спадщини, багаторічну сумлінну працю та з нагоди дня пам'яток історії та культури; Українського товариства охорони пам'яток історії та культури за багаторічну самовіддану діяльність та високу громадянську позицію у справі охорони культурної спадщини України.

– грантом Каси імені Юзефа Мянзовського (Польща) за наукову діяльність на ниві охорони культурної спадщини.

– медалями: «За доблестный труд. В ознаменование 100-летия со дня рождения В.И. Ленина», «В память 1500-летия Киева», «Ветеран труда».

Колектив Центру пам'яткознавства щиро вітає шановного Богдана Віталійовича Колоска з знаменним ювілеєм. Зичить міцного здоров'я, творчої наснаги, нових здобутків на пам'яткознавчій та пам'яткоохоронній ниві.

Редколегія.

Надійшло до редакції: 30.04.2015 р.